KATANČIĆ 41

M. KAUZLARIĆ i S. GOMBOŠ, zgrada Gospodarske sloge u Zagrebu

Pannoniorum, Zagreb 1795; Tentamen publicum ex numismatica veteri. Budimpešta 1797; Die Istro eiusque adcolis commentatio, Budimpešta 1798; Elementa numismatica. Budimpešta, 1799; Orbis antiquus ex tabula itineraria Theodosii imperatoris, I—II, Budimpešta 1824—25; Istri adcolarum Illyrici geographia vetus, I—II, Budimpešta 1826—27.

LIT.: Stari pisci hrvatski, JAZU, 1940, 26. — *T. Matić*, Matija Petar Katančić, hrvatski učenjak i pjesnik, Osječki zbornik, 1948. K. V. G.

KATEDRA, biskupska stolica ili prijestolje u crkvi; potječe od ant. stolice s izvijenim naslonom za leđa. Pojavljuje se već u prvim stoljećima kršćanstva, a nalazila se u dnu apside, dok su sa strane bila sjedala za niže službenike (supselije). Redovito je bila od mramora ili kamena. Od doba romanike, kada se oltar pomiče prema dnu apside, k. se premješta ispred oltara, na sjev. stranu svetišta, u kojemu se s jedne i druge strane nižu korska sjedala. Od tada se naziva tron, prijestolje, a izrađena je od drva i bogato izrezbarena. Kod nas su očuvane starokršć. katedre u katedralama u Poreču i Zadru, te romaničke u Rabu i Splitu. Sve ostale katedrale, kao i neke od spomenutih, imaju drvene katedre iz doba gotike ili baroka. Najbogatije su izrezbarene one u Zadru, Rabu i Poreču.

KATIČIĆ, Ilija, graditelj (XVII/XVIII. st.). Vodi posljednju fazu gradnje dubrovačke katedrale (1671–1713) prema modelu arh. A. Buffalinija iz Urbina. Na osnovi pisma iz 1712. doznaje se da je proveo neke izmjene i »ispravio mnoge pogreške svojih prethodnika«. Radi i na crkvi Sv. Petra, Andrije i Lovre, lukobranu i kuli za sat u Dubrovniku, te na baroknim palačama u Perastu. Po njegovu nacrtu Vuk Kandijot i Petar Dubrovčanin pridodaju crkvi Gospe od Škrpjela na otočiću pred Perastom svetište s kupolom (1720–25).

LIT.: P. Butorac, Gospa od Škrpjela, Sarajevo 1928. — K. Prijatelj, Dokumenti za historiju dubrovačke barokne arhitekture, Tkalčićev zbornik, II, Zagreb 1958. — Horvat — Matejčić — Prijatelj, Barok. K. Plj.

KATIĆ, Krešimir, slikar (Zagreb, 18. X. 1919 — 11. XI. 1994). Diplomirao na Akademiji u Zagrebu 1943 (Z. Šulentić). Bio je scenograf kazališta u Puli 1949 — 51. U ranim pejzažima tonski rješava probleme prostora i svjetlosti; šezdesetih godina slika apstraktne kompozicije (*Vedrina*, 1962; *Velegrad*, 1963). Poslije 1970. vraća se krajoliku, istaknutih topografskih i dokumentarnih značajki; u postupku se osjeća postimpresionističko iskustvo (*Krčka jesen*, 1973; *Mandrač na Hvaru*, 1979; *Jugo u Rovinju*, 1981; *Primoštenski trg*, 1986). — Samostalno izlagao u Puli, Šibeniku, Banjoj Luci, Karlovcu, Križevcima, Sisku i Zagrebu.

LIT.: J. Škunca, Krešimir Katić (katalog), Zagreb 1977. – Isti, Krešimir Katić (katalog), Zagreb 1986.
Ž. Sa.

KATIĆ, Lovre, povjesničar (Solin, 7. II. 1887 — 26. VIII. 1961). Škole polazio u Solinu, Splitu i Zadru, gdje je 1910. završio teologiju; studirao i doktorirao na Filozofskome fakultetu u Zagrebu (1933). Bio je nastavnik i direktor na srednjim školama, a 1945—59. konzervator i znanstveni suradnik Arheološkoga muzeja u Splitu.

BIBL.: Razvitak hrvatske arheologije u Dalmaciji. Obzor, Spomen knjiga 1860—1935, Zagreb 1936; Pregled povijesti Hrvata, Zagreb 1938; Solinski mlinovi u prošlosti, SHP, 1952; Stećci u Imotskoj krajini, ibid.; Zadužbine hrvatske kraljice Jelene na Otoku u Solimu, Rad JAZU, 1955, 306; Solin od VII—XX st., Prilozi—Dalmacija, 1955.

LIT.: Z. Rapanić, Lovre Katić, VjAHD, 1987.

J. Šk.

KATUNARIĆ, Ante, slikar, grafičar i književnik (Split, 11. I. 1877 — 2. V. 1935). Umjetničku akademiju završio u Rimu. Nakon kraćega boravka u Veneciji i Chioggi živi i radi kao nastavnik crtanja na gimnaziji u Splitu. S E. Vidovićem i V. Dinčić-Meneghelom osnivač i urednik humorističko-satiričkoga lista »Duje Balavac« (1908 — 12) u kojemu objavljuje karikature pod pseudonimom *Piperle*. Radio uljene slike i grafike s motivima Splita i portrete (*Portret I. Meštrovića*) pod utjecajem impresionizma i secesije. God. 1918. objavio u Splitu album grafika *Stari Split*.

LIT.: B. Lovrić, Ante Katunarić, Savremenik, 1916, str. 9–12. – M. Prelas, Ante Katunarić, Slobodna Dalmacija, 17. IX.1955. – Z. Mužinić, Kroničar predratnog Splita, ibid., 2. V.1965. – Isti, Splitski umjetnik, novinar i književnik Ante Katunarić, Čakavska rič, 1973, 2.

D. Kt.

KATUNARIĆ, Boris, arhitekt (Split, 11. IX. 1907 — 13. VII. 1981). Diplomirao na Tehničkome fakultetu u Zagrebu 1932, potom radi u Gradskome poglavarstvu u Splitu. God. 1943. odlazi u zbjeg El Shatt gdje radi u tehničkome odboru. Nakon 1945. radi u Zagrebu, a od 1949. u Beogradu. — Između dvaju svjetskih ratova sudjeluje u razradi regulacijskoga plana Splita. S M. Družeićem sudjeluje u natječaju za Banovinsku palaču u Splitu (II. nagrada) i Narodni dom u Sušaku. Izvedeni su mu projekti »Hajdukova doma« (1933), kuće Dorić na Bačvicama, kupališta »Bačvice« (1941, s P. Ćulićem) — sve u Splitu i tvornice celuloze u Prijedoru (1948). Značajke su Katunarićeve arhitekture jednostavni funkcionalistički oblici i suvremena armiranobetonska građa.

KATUŠIĆ, Petar, slikar (Dubrovnik, 1767—1788). Kao stipendist Dubrovačke Republike učio slikarstvo u Rimu kod A. Marona. Poznato je da je izradio portrete Benka Staya, Bernarda Zamanje i Rajmunda Kunića te sliku *Jupiter i Venera*. Jedinim njegovim sačuvanim radom smatra se *Glava djevojke* (Dubrovački muzej), rađena prema flamanskim uzorima, dok su portreti dubrovačkih književnika vjerojatno slikani prema njegovim originalima. Njegovu preranu smrt opjevao je dubrovački pjesnik Džono Rastić

LIT.: K. Prijatelj, Klasicistički slikari Dalmacije, Split 1964.

K. Pli.

KAURIĆ, Anđelko, slikar i grafičar (Varaždin, 7. V. 1897 — Zagreb, 12. IV. 1948). Polazio 1915—16. Akademiju u Zagrebu (B. Čikoš-Sesija, M. Cl. Crnčić, F. Kovačević), bio na studijama u Beču, potom ratni slikar u Galiciji uz O. Ivekovića. Slikao u ulju krajolike iz okolice Zagreba i iz Dalmacije, figuralne kompozicije (Orfej, Djevojka na bunaru, Sječa drva, Zagrebački kvartet, Rad u metalurgiji zagrebačke željeznice) i niz autoportreta. Izveo veći broj bakropisa, pretežno sa zagrebačkim motivima (Grič, Zvonoljevnica, Stari Dolac). K. je u svojim radovima usmjeren na realističko prikazivanje i na nastojanje da usavrši tehnički postupak, pri čemu slijedi stare majstore. Izlagao na samostalnim izložbama u Zagrebu (1917, 1918, 1919, 1920, 1922, 1923, 1925, 1926, 1927) te na mnogim kolektivnim izložbama.

KAUTZ, Claudius, kipar (prva pol. XVIII. st.). God. 1740. izradio je kameni spomenik Bezgrešnog Začeća Marijina, postavljen na Markovu trgu u Zagrebu (uklonjen 1869). Na visoku stupu nalazio se Marijin kip, oko stupa kipovi Sv. Josipa, Ivana Evanđelista, Ivana Krstitelja i Ivana Nepomuka, a na postolju reljefi Krštenje Kristovo i Bijeg u Egipat (u Muzeju grada Zagreba). Pripisuju mu se drveni oltar Žalosne Marije (nekad u franjevačkoj crkvi na Kaptolu u Zagrebu), tri oltara u župnoj crkvi Sv. Barbare u Gornjem Vrapču, oltar Sv. Križa u Remetincu, gl. oltar u župnoj crkvi u Ludini, u kapeli u Gornjoj Batini, u drvenoj kapeli u Gustelnici (u Turopolju), kipovi u župnoj crkvi u Ščitarjevu i glavni oltar u kapeli u Bešlincu kraj Kloštra Ivanića, propovjedaonice u župnim crkvama u Sv. Ivanu Zelini i u Narti, oltar Sv. Marije Magdalene u Humu Bistričkom i dr. Kautz je u drugoj četvrtini XVIII. st. bio cijenjen i plodan kipar koji je svojim najboljim djelima dosegnuo visoku razinu umjetničke kvalitete u okviru domaćega baroknoga kiparstva.

LIT.; D. Baričević, Claudius Kautz, kipar kamenog spomenika Bezgrešnog Začeća Marijina na Markovu trgu u Zagrebu, Peristil, 1990, 33. L. D.